

یاران امام زمان و امکان دیدار حضرت

مقدمه

برای پاسخ به این سؤال که آیا امکان دیدار امام زمان در زمان غیبت وجود دارد یا خیر، باید به احادیث رجوع کنیم. امام صادق علیه السلام در این باره می‌فرمایند: «مردم او را می‌بینند؛ اما نمی‌شناسند.» (کمال‌الدین و تمام‌النعمه، ج ۱۱، ص ۲۳۴)

همچنین در روایات دیگر اشاره می‌فرمایند: «وقتی حضرت حجت ظهور کنند، همه می‌گویند ما ایشان را می‌شناسیم و او را قبلاً دیده‌ایم.» (میر مهر جلوه‌های محبت امام زمان، ص ۱۴۶)

امکان ملاقات امام زمان در عصر غیبت وجود دارد؛ اما اغلب افرادی که توفیق تشریف به محضر حضرت را داشتند بعد از جدایی، ایشان را شناخته‌اند و این به سبب تصرفی است که امام بر قلب این افراد داشته‌اند؛ لذا همواره این پرسش مطرح است که آیا این امکان وجود دارد کسی امام را ببیند و بشناسد؟ در پاسخ به این سؤال، دو دیدگاه متفاوت مطرح شده است:

۱. تعدادی از علما با استناد بر برخی از روایات، امکان چنین دیداری را رد می‌کنند از جمله روایاتی که این دسته از علما به آن استناد می‌کنند سخن خود حضرت است که در توقیعی به نایب چهارم فرمودند: «بدان هرکس که پیش از خروج سفیانی و صیحه‌ی آسمانی ادعای رؤیت و مشاهده کند، دروغ‌گویی مفتر است.» (بحارالأنوار، ج ۱۰۹، ص ۱۴۴)

همچنین دلیل رد کردن امکان چنین دیداری از سوی برخی علما، نگرانی از احتمال به وجود آمدن جریان‌های انحرافی و فرقه‌هایی مانند فرقه‌ی «شیخیه» است؛

۲. برخی از علما نیز امکان دیدن و شناختن امام زمان را رد نمی‌کنند از جمله علامه مجلسی در بحارالأنوار. ایشان تعداد یاران خاص و مورد اطمینان حضرت را که همیشه همراه ایشان‌اند، ۳۰ نفر ذکر کرده است همچنین مرحوم کفعمی در مصباح، تعداد یاران نزدیک امام زمان را اینگونه ذکر کرده است: «حلقه‌ی اول شامل چهار نفر اصلی به نام اوتاد، حلقه‌ی دوم شامل هفت نفر ملقب به ابدال، حلقه‌ی سوم حلقه‌ی ۴۰ نفره‌ی نقبا و چهارمین حلقه که ۳۶۰ نفر هستند و صلحا یا رجال الغیب نام دارند» از نظر ایشان این افراد با ۳۱۳ نفر یاران خاص امام

در هنگام ظهور متفاوت‌اند و به اذن امام‌زمان حق جعل (اختیارات خاص) و توانایی انجام بعضی اعمال را دارند. در واقع این گروه اعضای شبکه‌ای کاملاً امنیتی و متشکل از افرادی قابل اعتمادند؛ در نتیجه براساس دیدگاه دوم، دیدن امام‌زمان و رسیدن به محضر ایشان در عصر غیبت ممکن است؛ اما فقط با پرهیز از گناهان و پاکیزه نگه داشتن چشم و قلب می‌توان چشم را لایق دیدن ایشان نمود.

برخی از علل غیبت

از دلایل عدم ظهور، ترس از قتل امام است؛ پس شیعیان در مقام یاران امام‌زمان باید توانایی حفظ جان ایشان را داشته باشند. این امر تحقق پیدا نمی‌کند مگر اینکه شیعیان دارای قدرت و امکانات نظامی باشند؛ قدرتی که مبنای تشکیل حکومت است همچنین خدا به دلیل رفتار بد مسلمانان با امامان معصوم علیهم‌السلام سعادت دیدار آخرین امام را از آنها گرفته است؛ مانند بنی‌اسرائیل که براساس آیات قرآن خداوند به دلیل نقض عهد از سوی آنها، سعادت حضور حضرت موسی علیه‌السلام را از جامعه‌ی آنها گرفت. خدا در آیه‌ی ۱۵۵ سوره‌ی نساء می‌فرماید: «پس چون پیمان شکستند و به آیات خدا کافر شدند و پیامبران را به ناحق کشتند و بدین عذر که گفتند دل‌های ما در پرده است؛ بلکه خدا به سبب کفر بر دل‌های آنان مهر زد که جز اندکی ایمان نیاورند» سپس خداوند در آیه‌ی ۱۳ سوره‌ی مائده، نتایج و آثار این نقض عهد را اینگونه بیان می‌کند: «ولی به خاطر پیمان‌شکنی آنها را از رحمت خویش دور ساختیم و دل‌های آنان را سخت و سنگین نمودیم؛ سخنان (خدا) را از موردش تحریف می‌کنند.» به عبارتی این سنت الهی است که اگر مردم عهد خود را نقض کنند، مورد لعن خداوند قرار می‌گیرند؛ در نتیجه دچار سنگ‌دلی شده به تحریف دین خدا و در نهایت به قتل انبیاء و امامان می‌پردازند. این سیر در اسلام هم تکرار شد؛ مسلمانان با پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله در روز غدیر عهد بستند؛ اما چندی بعد با کنار گذاشتن امیرالمؤمنین علیه‌السلام عهد خود را نقض کردند؛ سپس دل‌هایشان همچون سنگ سخت شد و در نهایت کارشان به جنگ با امام حسین و کشتن ایشان رسید.

خوردن مال حرام و رعایت نکردن حق الناس نیز باعث قساوت قلب می‌شود.

چنانچه امام حسین علیه‌السلام در روز عاشورا به لشکر دشمن فرمودند: «شکم‌هایتان از مال حرام پُر شده است که سخن مرا نمی‌شنوید.» (بحار الأنوار، ج ۴۵، ص ۸)

در نتیجه همه باید مراقب باشیم گرفتار اموری نشویم که قساوت قلب به بار می‌آورد. پس از واقعه‌ی عاشورا، امام‌سجاد علیه‌السلام در جامعه‌ای که گرفتار قساوت قلب شده بود، عَلم آشک

و قالب مناجات را انتخاب کردند تا شاید دل‌های سخت شده‌ی مسلمانان نرم و راه هدایت بر آنها باز شود. امام سجاد امام اشک است و جزء بُکائین تاریخ محسوب می‌شود. راه پایبندی به عهد با امام زمان یا تجدید میثاق با ایشان نیز همین است. بشریت لعن شده و به همین دلیل به محرومیت از امام زمان دچار شده است؛ پس باید با اشک بازگردد و توبه کند. جالب توجه است اشک بر مصائب اباعبدالله علیه‌السلام بهترین راه رسیدن و تأسی به امام زمان است؛ حتی یکی از اعمال مهم شب نیمه‌ی شعبان زیارت اباعبدالله است. خود امام زمان هم جزء بُکائین است و صبح و شب بر امام حسین علیه‌السلام گریه می‌کند.

اشک سلاح استراتژیک شیعه است.

بنابراین شیعیان (یاران امام) در عصر غیبت باید عقلاً به درک و اضطراب فقدان امام برسند و با توبه و اشک ریختن و مناجات، سنگ‌دلی خود را از بین ببرند و با امام زمان تجدید عهد کنند. امام صادق علیه‌السلام در حدیثی در مورد تأثیر اشک و توبه و اضطراب در کوتاه شدن غیبت می‌فرمایند: «هنگامی که سختی بنی‌اسرائیل به درازا کشید آنها ۴۰ روز به گریه و ناله پرداختند که به دنبال آن خدا به موسی وحی کرد تا آنان را از چنگ فرعون برهاند (ظهور کند) و اینگونه بود که ۱۷۰ سال از عذابشان کاسته شد. شما شیعیان هم اگر اینگونه رفتار کنید، خداوند گره از کارتان می‌گشاید...» (بحارالأنوار، ج ۵۲، ص ۱۳۱)

دقت کنید امام فرمودند: «مسلمانان» بلکه فرمودند: «شیعیان». این وعده‌ی الهی است اگر خدا ۱۷۰ سال از ۴۰۰ سال غیبت بنی‌اسرائیل را به خاطر ندبه و اضطرابشان بخشید؛ پس ما شیعیان هم می‌توانیم به غیبت امام زمان پایان دهیم. کلید گشایش غیبت در دستان شیعه است. انتظار شیعیان انتظاری امیدوارانه است؛ یعنی خداوند به آمدن امام وعده داده است؛ اما شیعیان باید به اضطراب برسند و ظهور امام را از خداوند بخواهند. ما شیعیان باید با اشک، دعا، مناجات و توبه از گناهانی که مانع ظهورند، خود را به امام نزدیک کنیم و ظهور را محقق کنیم.

سخنرانی استاد رائفی‌پور

موضوع: یاران امام زمان و امکان دیدار حضرت

خلاصه و چکیده سخنرانی ویژگی یاران امام زمان، نیمه شعبان ۹۳ تهران

تهیه شده در واحد مهدویت مؤسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdiaran](https://www.mahdiaran.com)